

PRESSMEDDELANDE

PCB hittat i mark vid två skolor i Västervik

Efter provtagning har man hittat miljögiftet PCB i marken vid Västerviks Gymnasium och Ludvigsborgsskolan i Västervik. Fastighetsägaren Tjustfastigheter AB arbetar nu med att ta reda på varför jordproverna innehåller PCB och om sanering av marken krävs.

Bostadsbolaget och Tjustfastigheter AB sanerar PCB-fogar i kommunala fastigheter byggda mellan 1956 och 1973. Västerviks Gymnasium och Ludvigsborgsskolan i Västervik är två byggnader som uppfördes under de aktuella åren och på gymnasiet är öppna fogar färdigsanerade. Vid en inspektion i samband med saneringen av gymnasiet där både personal från fastighetsägaren Tjustfastigheter och kommunens Miljö- och byggnadskontor deltog uppmärksammade man att en fog gymnastiksalens fasad gick ner i marken och man beslutade sig för att genomföra markprover i anslutning Västerviks Gymnasium. Eftersom man planerade att genomföra omfattande markarbeten runt Ludvigsborgsskolan bestämdes att man skulle testa PCB-förekomst i marken även där. Inledande preliminära prover visade att ytterligare provtagning krävdes.

Man tog också prover kring det närbelägna bostadsområdet Midgård för att säkerställa om samma förorening även gick att hitta där. Proverna visar att markföroreningen från Ludvigsborgsskolan inte sträcker sig in i Midgårdsområdet, men vid en till synes isolerad plats nära en fasad i ett redan PCB-sanerat hus hittades en förhöjd halt, vilket föranleder vidare åtgärder från fastighetsägaren Bostadsbolaget.

Två omgångar av tester visar att det finns förhöjda värden av PCB i marken vid de aktuella skolorna och värdena är i vissa fall så höga att vidare undersökningar krävs för att säkerställa bedömningen av lämpliga åtgärder.

Naturvårdsverket har två riktvärden för PCB-förorening i mark, ena gränsen gäller ”mindre känslig mark” (där kan man yrkesmässigt vistas, men inte bo och inte bedriva odling) och den andra lägre gränsen för ”känslig mark” (bostäder mm.). Miljöbalken kräver att fastighetsägare rapporterar den här typen av föroreningar till den lokala tillsynsmyndigheten, i det här fallet Miljö- och byggnadskontoret på Västerviks kommun. Ett sådant ärende har initierats och nästa steg är att Tjust Fastigheter AB ska presentera en åtgärdsplan. Fastighetsägaren planerar också att genomföra en orsaksutredning för att försöka ta reda på hur PCB har kommit ner i marken vid skolorna.

En teori som kan verka ligga nära till hands är att ämnet transporterats från fogar i husen ner i marken med exempelvis regnvatten, men just PCB är mycket svårslösligt och andra orsaker

måste uteslutas. En orsaksutredning krävs därför för att man ska kunna säga mer om varför halterna är förhöjda just vid dessa skolor.

Tjustfastigheter AB har redan kontaktat några av landets ledande konsultföretag inom området för att snabbt komma igång med det fördjupade utredningsarbetet som nu krävs. Fastighetsägaren har också informerat de ansvariga för verksamheterna i lokalerna, det vill säga skolledningarna på Västerviks Gymnasium och Ludvigsborgsskolan om upptäckten.

– *Det är inte speciellt vanligt att man testat förekomst av PCB i mark i detta sammanhang i Sverige. Det gör också att det är svårt att förutse hur processen kommer att fortgå förrän en extern konsult fått hjälpa oss analysera situationen. Vi tar den här situationen på högsta allvar och har börjat föra dialog med skolledningarna på berörda skolor,* säger Christer Strand på Tjustfastigheter AB.

– *Inga speciella försiktighetsåtgärder behöver vidtas på skolorna, det enda som är viktigt är att förorenad jord inte förtärs – vilket ju ändå inte är någon risk vid en högstadies- eller en gymnasieskola,* säger Carolina Stalebrant, miljöchef på kommunens Miljö- och byggnadskontor.

Från Miljö- och byggnadskontoret på Västerviks kommun meddelar man att man följer ärendet noggrant och att man passar på att påminna alla fastighetsägare (förutom fastigheter med en- och tvåbostadshus ägda av privatpersoner) i kommunen om skyldigheten att rapportera in inventeringar om förekomst av PCB i hus som är endera byggda eller renoverade mellan åren 1956 och 1973. Sista datumet för detta är passerat, men man kräver fortfarande in inventeringar. Se kontaktuppgifter för kontaktpersoner på Miljö- och byggnadskontoret längst ner i pressmeddelandet.

Fakta om PCB:

PCB är ett miljögift som är farligt för människa, djur och natur. I det här fallet hamnar inte PCB i kroppen så länge man inte förtär den förorenade jorden direkt eller genom odling av livsmedel i jorden. Eftersom det tar det lång tid innan PCB bryts ner, finns ämnet kvar länge i miljön. PCB anrikas i näringskedjan och når oss människor främst via fet fisk. Ämnet är fettlösligt och lagras därför lätt i fettvävnader hos människor och djur, vilket gör att det är mer eller mindre omöjligt att bli av med. PCB har visat sig vara skadligt för bland annat människors och djurs immunförsvar och fortplantning.

PCB i byggmaterial:

PCB användes som mjukgörare i byggfogar – ofta runt lättbetongelement i det svenska miljöprogrammet, fönsterfogar, golvmassor, isolerrutor och kondensatorer till lysrör under åren 1956-73. Enligt svensk lag ska alla fastigheter med öppna (d.v.s. inte inbyggda) fogar med PCB vara sanerade senast år 2016 (2014 för hus byggda/renoverade före 1963). Inbyggda fogar ska märkas upp noggrant inom samma tidsrymd. Kontroll av PCB i mark regleras i Miljöbalkens allmänna krav.

Hela ärendet i pdf-format här: <http://www.vastervik.se/upload/press/Smiljoobygg11123010040.pdf>

För mer information, vänligen kontakta

Christer Strand,
Bostadsbolaget/
Tjustfastigheter AB,
0490-25 72 30,
christer.strand@vastervik.se

Lars Karlsson,
Kommunekolog/Miljöhandläggare
på Miljö- och byggnadskontoret,
0490-25 48 14,
lars.karlsson@vastervik.se

Carolina Stalebrant,
Miljöchef på Miljö- och
byggnadskontoret,
0490-25 48 28,
carolina.stalebrant@vastervik.se